

ΔΙΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

Η Συστημική ματιά και η Καταξιοτική στάση στη δουλειά με ανθρώπους:

Δημιουργικές ανατροπές, μια άλλη λογική και νέοι τρόποι

Αθήνα, Οκτώβριος 2020 – Ιούνιος 2021

Τι είναι η Συστημική Καταξιοτική Προσέγγιση

Σύμφωνα με τη **Συστημική Θεωρία**, κάθε ανθρώπινο σύστημα είναι ένα σύνολο μερών, τα οποία αλληλεπιδρούν και συνεξελίσσονται γύρω από ένα κοινό σκοπό, κατασκευάζοντας μέσω της γλώσσας κοινά νοήματα. Ως ζωντανός οργανισμός, βρίσκεται σε διαρκή σχέση και αλληλεπίδραση με άλλους οργανισμούς και με το περιβάλλον του. Κάθε φαινόμενο που παρουσιάζεται σε ένα μέρος, μπορεί να συνδεθεί με ό,τι άλλο γίνεται στο όλον και έτσι διευρύνεται το νόημά του ή αποκτά άλλο νόημα.

Η **Καταξιοτική Προσέγγιση** έχει αναπτυχθεί τα τελευταία τριάντα χρόνια και αξιοποιεί τις θεωρητικές παραδοχές της κοινωνικής κατασκευής της πραγματικότητας (social constructionism), σύμφωνα με την οποία τόσο η ίδια η έννοια της αλήθειας όσο και το σύνολο του κοινωνικού κόσμου δεν είναι τίποτε άλλο παρά μια «κατασκευή» των ανθρώπων. Ό,τι ζούμε, συγκατασκευάζεται ενεργητικά από τους συμμετέχοντες μέσω της αφήγησης των ιστοριών που λέμε.

Η λέξη “καταξιοτική” σημαίνει απόδοση εκτίμησης και αναγνώρισης σε ό,τι έχει αξία.

Η Καταξιοτική Προσέγγιση περιγράφει μια νέα μεθοδολογία για την ανάπτυξη των ανθρώπινων συστημάτων, εστιάζοντας στα θετικά στοιχεία που υπάρχουν. Πρόκειται για μία φιλοσοφία της αλλαγής και της εξέλιξης. Δέχεται ότι σε κάθε ανθρώπινο σύστημα κάτι λειτουργεί καλά, οπότε η αλλαγή μπορεί να επιτευχθεί μέσα από την αναγνώριση των πραγμάτων που λειτουργούν και τον πολλαπλασιασμό τους.

Εργαλείο της Καταξιοτικής Προσέγγισης είναι το διεθνώς γνωστό Appreciative Inquiry – A.I. (Καταξιοτική Διερεύνηση).

Το σκεπτικό μας

Σε κάθε επαγγελματικό πλαίσιο – θεραπευτικό, επιχειρηματικό, εκπαιδευτικό – όλοι οι ρόλοι έχουν αξία στην συγκατασκευή του αποτελέσματος. Οι άνθρωποι ζωντανεύουν αυτούς τους ρόλους με τις ικανότητες, τις γνώσεις και τα ταλέντα τους. Αναδεικνύοντας την αξία όλων των ρόλων και τις ικανότητες των ανθρώπων, αλλάζουν η επικοινωνία και οι σχέσεις στα επαγγελματικά πλαίσια.

Το Σεμινάριο προσκαλεί τους συμμετέχοντες να εκπαιδευτούν σε νέους τρόπους κατανόησης και διαχείρισης των θεμάτων που αναδύονται στη λειτουργία των ανθρώπινων συστημάτων, προκειμένου να ανακαλύψουμε μαζί τρόπους που θα μας επιτρέψουν να είμαστε πιο δημιουργικοί, πιο συνεργατικοί και πιο χαρούμενοι.

Είναι μια νέα ματιά για την ύπαρξη. Ζούμε σε μια εποχή πολλαπλών μεταβάσεων, όπου μέσω της ανατροπής νοημάτων και πρακτικών, είναι δυνατή η συγκατασκευή μιας νέας πραγματικότητας.

Η Συστημική ματιά δείχνει ότι όλα συνδέονται. Το ζητούμενο για τον άνθρωπο είναι η σύνθεση, που μπορεί να γίνει μέσα από μια νέα γλώσσα, η οποία δημιουργεί νέες σχέσεις με βάση τις Καταξιοτικές αρχές της ισοτιμίας, του σεβασμού και της εμπιστοσύνης. Στο πλαίσιο της κοινωνικής κατασκευής, η γλώσσα δεν συνιστά ένα απλό εργαλείο, αλλά μια δημιουργική, δυναμική παραγωγική διαδικασία. Μια γλώσσα που συνθέτει τον δυισμό, συμπεριλαμβάνει και αξιοποιεί το διαφορετικό ως πηγή εμπλουτισμού και νέας γνώσης.

Στο Σεμινάριο θα διερευνήσουμε μαζί τις θεωρίες και τις τεχνικές για την επικοινωνία και τις σχέσεις στα παρακάτω πεδία: διοίκηση, συντονισμό ομάδων και εργαστηρίων, ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, εκπαίδευση, θεραπεία και συμβουλευτική.

Θα προσεγγίσουμε μαζί νέους τρόπους έρευνας, πέρα από τους παραδοσιακούς (evidence based) στις διάφορες θεματικές και νέους τρόπους καταγραφής των αποτελεσμάτων (Καταξιοτική διερεύνηση, αυθόρμητη και διαλογική γραφή, αυτοσχεδιασμός, performance).

Θα δοκιμάσουμε τον καταιγισμό ιδεών (brainstorming) με σύγχρονα εργαλεία (π.χ. κίνηση και γραφή).

Στην πορεία του Σεμιναρίου, οι συμμετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία, με βάση τις γνώσεις, τις ικανότητες και τα ταλέντα τους, να δημιουργήσουν τον προσωπικό τους χάρτη «πλοήγησης» στο επαγγελματικό τους πλαίσιο.

Καθώς η Συστημική Καταξιοτική Προσέγγιση μπορεί να εφαρμοστεί σε όλα τα επαγγελματικά αντικείμενα με επίκεντρο τον άνθρωπο, θεωρούμε ότι η συνθήκη της διεπαγγελματικής εκπαίδευσης προσφέρει ποικιλία και πλούτο εμπειριών και γνώσεων.

Ενδεικτική Θεματολογία

Με βάση την Συστημική Καταξιοτική προσέγγιση στη Θεραπεία και τη Συμβουλευτική και με επιρροές από την Αφηγηματική προσέγγιση, τη θεωρία της Διαλογικότητας και του Ανοιχτού Διαλόγου, τη Βιογραφική προσέγγιση (biographical approach), τη Βιωματική μάθηση και τις θεωρίες Επικοινωνίας, θα δουλέψουμε θέματα όπως:

- Συστημικές έννοιες – Καταξιοτικές αρχές.
- Βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις: η θέση του «μη γνωρίζειν», η κοινωνική συγκατασκευή, η σχεσιακή υπευθυνότητα, η «συστημική σοφία» του Μπέιτσον.
- Η αξία κάθε ρόλου στο επαγγελματικό πλαίσιο – Αναστοχασμός και επανόρθωση.
- Γλώσσα και αφηγήσεις στη δημιουργία της ταυτότητας ενός οργανισμού και τον επαναπροσδιορισμό της.
- Βιογραφία – Βιογραφική αφήγηση – Ιστορίες ζωής – Βιογραφική ταυτότητα/σχέση ατομικού και κοινωνικού – Το Βιογραφικό Σημείωμα και το Ιστορικό ως εργαλείο δουλειάς.
- Αλλαγή στη γλώσσα – αλλαγή στη σχέση – η σημασία της καταξιοτικής γλώσσας.
- Ο Αυτοσχεδιασμός και η Γραφή στην επικοινωνία και τη σχέση.
- Κοινότητες και δίκτυα υποστήριξης – δημιουργία και συντονισμός.
- Η πολυφωνική ανάλυση των συγκρούσεων και ο μετασχηματισμός της σχέσης μέσα από τη διεύρυνση της κατανόησης.
- Η Ηθική και η Αισθητική στις ανθρώπινες σχέσεις.
- Η ανθρώπινη ύπαρξη ως «όλον» - η επικοινωνία με τη συμμετοχή της ψυχής, του πνεύματος και του σώματος.

Σμάργω Μάρκου

Ιουλία Μπαλάσκα

Άννα Σολωμού

